



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: INFOLex (POCA/491/126354)

Principiile fundamentale care guvernează sistemele educaționale naționale în unele state ale Uniunii Europene (IV)

Indiferent de locul în care trăiesc, toți copiii și tinerii din Suedia trebuie să aibă acces egal la sistemul de învățământ public. În toate cele 290 de localități există școli care asigură învățământul obligatoriu. Cu toate acestea, distanța de la domiciliu la școală variază foarte mult între și în interiorul localităților. Autoritatea administrativă locală trebuie să asigure transportul zilnic dacă educația școlară obligatorie nu poate fi acordată la mică distanță de locul în care locuiește un copil sau din cauza condițiilor de trafic sau a altor circumstanțe. În locurile din afara Suediei, unde trăiește un număr relativ mare de suedezi, există școli suedeze sau instruire în limba suedeză, de exemplu în așa-numitele școli internaționale, finanțate prin granturi speciale de stat.

Sistemul educațional suedez se bazează pe filosofia conform căreia toți elevii au același drept la dezvoltare personală și la experiențe de învățare. Acest drept este prevăzut în art. 1 din Legea învățământului. Includerea tuturor elevilor în acest principiu este crucială, iar drepturile elevilor care au nevoie de sprijin special nu sunt specificate separat. Curriculumul actual pentru școlile obligatorii nu folosește cuvântul sau conceptul de *mainstreaming* (normal), dar promovează faptul că toți elevii vor fi educați în clase generale sau grupuri de îngrijire a copiilor. Dacă acest lucru nu este posibil, atunci școala trebuie să indice foarte clar de ce ar trebui luate în considerare alte opțiuni educaționale pentru elevi. Acesta este un punct de vedere filosofic important pentru organizarea și funcționarea școlii. Dezbaterile anterioare s-au axat pe premisele pentru integrare. Acum, accentul s-a mutat la nevoia de a justifica opțiunile segregate luate în considerare pentru elevi (Country information for Sweden - Systems of support and specialist provision, în <https://www.european-agency.org/country-information/sweden/systems-of-support-and-specialist-provision>).

În ceea ce privește legislația specifică, Legea învățământului – *Skollag* (2010: 800) se aplică începând cu 1 iulie 2011. Aceasta conține reglementări de bază pentru preșcolari (*förskolan*), clasa preșcolară (*förskoleklassen*), școala obligatorie (*grundskolan*), școala secundară superioară (*gymnasieskolan*), educația municipală pentru adulți (*kommunal vuxenutbildning*), învățământul suedez pentru imigranți (*sfi*), școala pentru populația saami (*sameskolan*), precum și centrul de petrecere a timpului liber (*fritidshemmet*). Se aplică, de asemenea, educației pentru elevii cu dizabilități de învățare și educației pentru elevii cu tulburări de auz și/sau cu dizabilități grave de limbaj.

De asemenea, aceasta reglementează drepturile și îndatoririle elevilor și ale părinților / tutorilor acestora. În măsura în care este posibil, aceleași reguli se aplică și școlilor municipale și școlilor independente (*fristående skolor*).

Ordonanța privind educația – *Skolförordning* (2011:185) se aplică începând cu 1 iulie 2011 și reprezintă o completare a *Skollag* (2010:800).

Curriculumul pentru școala obligatorie pentru elevii cu tulburări de învățare (*Läroplan för grundskolan 2011*) se aplică de la 1 iulie 2011 și conține obiective generale și

orientări, precum și programele de școlarizare obligatorie pentru elevii cu tulburări de învățare (*grundskolskolan*).

Ordonanța privind învățământul secundar superior – *Gymnasieförordning* (2010: 2039) este o completare la *Skollag* (2010: 800) și conține reglementări pentru școala secundară superioară (*gymnasieskolan*). Se aplică, de asemenea, elevilor cu tulburări de învățare din învățământul secundar superior și învățământul pentru elevii cu dificultăți de auz și / sau cu dizabilități de limbaj severe.

În 1994 (cu intrare în vigoare la 1 ianuarie 1995), în Constituția suedeză, prin art.18, a fost inclus un drept specific la educație gratuită, care stipulează că „toți copiii incluși în învățământul obligatoriu au dreptul la educație elementară gratuită în cadrul sistemului public de învățământ”.

Dreptul la educație în Suedia a fost introdus pentru prima dată ca o dispoziție pentru preșcolii locali de a-și învăța enoriașii (atât fete cât și băieți) să citească, prin Legea privind biserica (SFS 1686:903), intrat în vigoare în 1688 (<https://www.loc.gov/law/help/constitutional-right-to-an-education/sweden.php>). Un sistem școlar public și obligatoriu (*Folkskola*) pentru copii a fost instituit prin Legea privind educația publică în Regat din 1842. Parohiile locale au dat o oarecare autonomie cu privire la momentul în care să se înscrie copii, dar cel mai târziu copiii urmau să se înscrie înainte de a implini 9 ani. Nu se percepeau taxe de școlarizare. Obligatorietatea pentru toți copiii de a urma cursuri la nivelul *Folkskola* a fost instituită în 1882 și includea copiii cu vârsta cuprinsă între 7 și 14 ani.

De-a lungul timpului, sistemul școlar s-a schimbat și astăzi este format din învățământ de bază obligatoriu (*grundskola*) de nouă ani, urmat de învățământul secundar superior de trei ani (*gymnasieskola*), care este opțional.

Normele de bază referitoare la învățământul obligatoriu sunt stabilite în Legea privind școlile complete (*Skollag*, SFS 2010: 800) din 2010. Curriculumul actual, numit Lgr 11 (*Läroplan för grundskolan*), a fost introdus în 2011 (<https://www.perfar.eu/policy/education/sweden>). Autoritățile locale sunt responsabile de funcționarea acestor școli, însă cadrul legal este național și se aplică tuturor școlilor (publice și private).

Legea privind învățământul din 1882 a introdus câteva modificări ale cadrului juridic, însă aceste reforme nu au fost răspândite uniform în întreaga țară. De asemenea, aceasta a precizat că profesorii ar trebui să fie instruiți corespunzător, dar au permis câteva excepții de la această regulă. Legea din 1921 (SFS 1921: 604) a instituit un curriculum național. Parlamentul a decis să prelungească durata învățământului obligatoriu la 7 ani (SFS 1936: 305) pentru copiii cu vârsta între 7 și 14 ani, începând cu anul 1937. Această reformă nu a fost totuși implementată la nivel național până în 1949. În 1958 (SFS 1958: 399) a existat o reorganizare a sistemului școlar în care școlile au fost separate de biserică și au fost organizate prin intermediul autorităților regionale care operează în numele guvernului. Toți copiii care locuiau în Suedia au fost astfel obligați să meargă la școală timp de 7 ani întregi. Copiilor cu nevoi speciale li s-a oferit sprijin suplimentar. Un alt act normativ

din 1962 a dus la o schimbare în Legea privind învățământul complet (bazată pe adoptarea a două legi separate, SFS 1962: 319 și SFS 1962: 439), care prelungeau învățământul obligatoriu până la 9 ani. Prin introducerea școlii complete a fost creat un sistem școlar unitar, iar școlile alternative (inclusiv școlile de fete) au fost eliminate. A fost introdus și o nouă curricula. Noul sistem școlar a fost în plină funcționare până în 1971.

Începând din anii 1970, curricula școlară completă a suferit câteva schimbări, în special în 1980, 1994 și 2011. Aceste reforme reflectau ideile contemporane privind competențele și abilitățile pe care școala ar trebui să le transmită elevilor.

Odată cu introducerea școlii complete, aproape toți elevii au devenit eligibili să participe la învățământul secundar (gimnazial), urmând fie o perioadă (de trei ani) teoretică, fie una (de doi ani) vocațională.

Potrivit art. XI din Constituția Ungariei, intrată în vigoare la 1 ianuarie 2012, toți cetățenii maghiari au dreptul la educație. Ungaria asigură respectarea acestui drept prin extinderea și generalizarea învățământului public, prin furnizarea de învățământ primar gratuit și obligatoriu, învățământ gimnazial gratuit și general disponibil și învățământ superior disponibil pentru toate persoanele în funcție de abilități și prin furnizarea de sprijin financiar către beneficiarii sistemului de învățământ, așa cum se prevede prin lege.

Conform art. XV alin.(5), prin intermediul unor măsuri speciale, Ungaria protejează familiile, copiii, femeile, persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități.

Art. XVI al Constituției ungare prevede că fiecare copil are dreptul la protecția și îngrijirea necesară pentru buna dezvoltare fizică, mentală și morală, iar părinții au obligația de a avea grijă de copiii lor minori. Această obligație include furnizarea de școlarizare pentru copiii lor.

Principalul act normativ care reglementează învățământul în Ungaria este Legea CXC din 2011 privind educația publică (Act CXC of 2011 on National Public Education (http://www.ilo.org/dyn/natlex/natlex4.detail?p_lang=en&p_isn=106832&p_count=5&p_classification=09)).

În Ungaria (https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/hungary_en), școlile și grădinițele sunt înființate și întreținute de stat, de administrațiile locale, de administrațiile locale ale minorităților, de persoane juridice (fundații, biserici etc.), precum și de persoane fizice. Aproximativ 90% din copii frecventează instituțiile din sectorul public.

În ultimii ani, susținerea sistemului educațional a devenit mai centralizată. În ianuarie 2013, statul a preluat întreținerea instituțiilor de învățământ public (cu excepția grădinițelor) de la autoritățile locale (Act CLXXXVIII of 2012 on the takeover of municipality-maintained schools by the state). Cu toate acestea, administrațiile locale primesc contribuții din partea bugetului central pentru finanțarea educației în grădinițe, dar sunt responsabile pentru organizarea îngrijirii și educației timpurii a copiilor.

Expert media Florin FĂINIȘI



INFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



103.4 FM și online pe www.7radio.ro

Ora	Luni	Marti	Miercuri	Joi	Vineri	Sambata	Duminica	ora
7-10	7 Dimineața. R.: Mihai Ciocanu, Alex Crăciun <i>emisiune live</i>					SEVEN MUSIC		
10-13	Divers cu Sens. R.: Bogdan Nicolescu <i>emisiune live</i>					Experiența Urbană. R.: Maria Duda	Azi în istorie. R.: Ovidiu Vasile	12-13
13-16	Tache și Face! R.: Robert Tache. <i>emisiune live</i>					7 Tech. R. Tibi Ursan 13-14		
16-19	Pâine și Kirk. R.: Kirk. <i>emisiune live</i>					SEVEN MUSIC 14-17		
19-22	Vorbe'n Aer. R.: Tibi Ursan. <i>emisiune live</i>					7 la SEVEN. Echipa SEVEN	Vorbe cu personalitate. Iminis Miricioiu	17-18
22-23	7 Tech. Tibi Ursan	Drumul Mătăsarilor. (R) S. Munteanu	Silviu Munteanu și prietenii săi. (R)	Povești Nespuse	80 Remember R. Tache	Povești Nespuse ECHIPASEVEN	80 Remember R. Tache	18-20
23-24	Vorbe cu personalitate. (R) I. Miricioiu					Silviu Munteanu și prietenii săi.	Drumul Mătăsarilor. S. Munteanu	20-21 21-22
						SEVEN MUSIC 22-23 23-24		